

Hindi Mahavidyalaya, Nallakunta, Hyderabad
(Autonomous)
Sanskrit (S.L.) Syllabus
Degree II Year 2017-18
Semester-III

I नाटकभागः

1. प्रवर्ततां प्रकृतिहिताय पार्थिवः ।

(अभिज्ञानशाकुन्तले सप्तमोऽङ्कः)

- महाकविः कालिदासः

2. नवरत्नानि

- आचार्य रामलुः

II गद्यभागः (कथा साहित्यम्)

1. शूद्रकवैशम्पायनयोः सम्भाषणम्
(कादम्बरीतः)

- बाण महाकविः

2. रामदासः

(आन्ध्रकाव्यकथाः)

- सन्निधानं सूर्यनारायण शास्त्री

III

1. शिष्यानुशासनम्-तैत्तिरीयोपनिषद्
बृहदशक्तिर्गरीयसी-केनोपनिषद्

IV

1. महाकविशास्त्रकारविभागः

(पाणिनिः, कौटिल्यः, भरतमुनिः, भारविः, माघः, श्रीहर्षः)

V

1. हलन्तशब्दरूपाणि

2. संस्कृतसम्भाषणाभ्यासः

9.

Ramadevi
PRINCIPAL
SREE RAMACHANDRA ARTS & SCIENCE COLLEGE
TILAKNAGAR, HYD.
11071488

Assignment - 05 Marks. Semester-III

The Candidates will be given 25 questions from the total syllabus. From each Unit the candidate will be asked 4 or 5 questions compulsorily.

The completed assignment should be submitted systematically on or before 18th September 2017 to the Head of concerned departments for evaluation.

I Unit-

Q-1 कविपरिचयः- महाकविः कालिदासः ।

Q-2 श्लोकस्य प्रतिपदार्थं तात्पर्यं च लिखत ।

अ. पर्यवर्ततां प्रकृतिहिताय पार्थिवः

सरस्वती श्रुतिमहतां महीयताम्

ममापि च क्षपयतु नीललोहितः

पुनर्भवं परिगतशक्तिरात्मभूः ॥

II Unit-

Q-1 आचार्यरामलुमहोदयस्य परिचयं लिखत ।

Q-2 इदं वाक्यं ससन्दर्भं व्याख्यात ।

अ. अतिकृपणाः खल्वमी प्राणाः ।

III Unit-

Q-1 पाठ्यभागम् अनुसृत्य रामदासस्य कथां विवृणुत ।

Q-2 ससन्दर्भं व्याख्यात ।

अ. सत्यं वद । धर्मं चर ।

आ. मातृदेवो भव ।

IV Unit-

Q-1 निबन्धं लिखत ।

पाणिनिः ।

Q-2 अलङ्कारस्य लक्ष्यलक्षणसमन्वयं लिखत ।

अ. उपमा आ. अनन्वयः

IV Unit-

Q-1 उभयोः सर्वाणि शब्दरूपाणि लिखत ।

अ) अस्मद् आ) युष्मद्

Q-2 भाषान्तरीकरणं कुरुत ।

अ) अरे ! मम प्रियच्छात्री प्रतिभा । सुप्रभातं बरगे ! कथं त्वम् इह आगता अद्य ?

आ) अयि भोः श्रामन् ! भवन्तम् अभिनन्दे ।

ADYANAND ARYA
Associate Professor
of Sanskrit

Ramadevi
PRINCIPAL
CHANDRANATHA MISHRA
CHAIRMAN
Board of Studies
Department of Sanskrit
Central University
Gorakhpur

Max: Marks: 15

(5M.)

()

()

()

()

(

(

(

(

(

AR

11. ROYAL AND

II. रिक्त स्थानानि पूरयत।

(5M.)

(Fill in the Blanks)

1. -----	जलमुग्ध्याम्	जलमुग्धः
2. वाचि	-----	वाक्षु
3. भगवान्	भगवन्तौ	-----
4. -----	हे मरुतौ !	हे मरुतः !
5. भवतः	-----	भवताम्
6. -----	राजभ्याम्	राजभिः
7. गुणिनः	-----	गुणिभ्यः
8. नाम	नाम्नी, नामनी	-----
9. -----	विद्वद्भ्याम्	विद्वद्भिः
10. अहम्	-----	वयम्

III. संक्षेपेण समाधत्त।

(5M.)

(Write Answers)

1. 'उपमा' अलंकारस्य का परिभाषा ?
A.
2. अभिज्ञानशाकुन्तलनाटकस्य 'नायकः' कः ?
A.
3. 'भरतमुनिना' किं विरचितम् ?
A.
4. 'वैशम्पायनः' कः ?
A.
5. 'संस्कृतदिवसः' कदा आयोज्यते ?
A.

DR. VIDYANAND ARY
Associate Professor
Department of Sanskrit

Ramadevi
PRINCIPAL
SREE RAMACHANDRA ARTS & SCIENCE COLLEGE
1171A&E TILAKNAGAR, HYB-44

Hindi Mahavidyalaya, Nallakunta, Hyderabad
(Autonomous)

Model Paper Degree III year
Semester-III

Time: 3 hrs.

Marks:80

विभाग:-1 (Part - A)

पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

5x4=20

(Answer any five Questions)

1. ससन्दर्भ व्याख्यात । (प्रवर्ततां प्रकृतिहिताय पार्थिवः इति पाठ्यांशात्)
2. एकस्य कवेः परिचयः । (द्वितीय यूनिटः)
3. ससन्दर्भ व्याख्यात । (तृतीय यूनिटः)
4. अलङ्कारस्य लक्ष्यलक्षणसमन्वयं लिखत । (चतुर्थ यूनिटः)
5. लिङ्गविभक्तिवचनानि प्रत्यभिजानीत । (पञ्चम यूनिटः चत्वारि पदानि देयानि)
6. श्लोकस्य भाषान्तरीकरणम् । (नवरत्नानि पाठ्यांशात्)
7. एकस्य कवेः परिचयः । (प्रथमयूनिटः)
8. अलङ्कारस्य लक्ष्यलक्षणसमन्वयं लिखत । (चतुर्थ यूनिटः)

विभाग:-2 (Part - B)

5x12=60

9. द्वयोः श्लोकयोः प्रतिपदार्थ तात्पर्यं च लिखत । (चत्वारः श्लोकाः प्रवर्ततां प्रकृतिहिताय पार्थिवः इति पाठ्यांशात् देवाः)

DR. VIDYANAND ARY
Associate Professor
Department of Sanskrit

15.

PRINCIPAL
SRI RAMACHANDRA ARTS & SCIENCE
TILAKNAGAR

10. निबन्ध प्रश्नाः ½ द्वौ प्रश्नौ देयौ । (द्वितीय यूनिटः)

11. निबन्ध प्रश्नाः ½ द्वौ प्रश्नौ देयौ । (तृतीय यूनिटः)

12. कविपरिचयः 2/4 द्वयोः परिचयं कुरुत । (महाकविशास्त्रकारविभागात्
चत्वारि नामानि देयानि)

13. शब्दरूपाणि 2/4 द्वौ शब्दौ सर्वासु विभक्तिषु सर्वेषु च वचनेषु लिखत ।
(पञ्चम यूनिटः चत्वारः शब्दाः देयाः ।)

गृचना- Internal assessment परीक्षा संस्कृतसम्भाषणाभ्यास इति
पाठ्यांशादेव भवेत् ।

DR. VIDYANAND ARYA
Associate Professor
Department of Sanskrit
UCA & SS, OU, Hyderabad, TS

Dr. Ramadevi
HINDI DEPARTMENT
SCIENCE COLLEGE
HYD-44

Dr. MUKTAVANI SHASTRI
M.A., M.Phil., Ph.D.
Reader & Head Dept of Sanskrit
Hindi Mahavidyalaya,
Nallakunta, Hyderabad - 44. A. P.

Hindi Mahavidyalaya, Nallakunta, Hyderabad
(Autonomous & NAAC - recredited)

Model Paper Degree II Year
B.A., B.com, B.sc. B.B.A. 2017-18

Semester-III

Time : 3 Hours

Paper-II

Marks : 80

विभाग:-1 (Part-A)

पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

(5x4=20)

(Answer any five Questions .

All questions carry equal marks)

1. ससन्दर्भ व्याख्यात।

अ) ननु विस्मयाद् अवलोकयामि । अहो तपोनिधीनां महत्ता ।

2. बाणमहाकवेः वैशिष्ट्यं विशदयत ।

3. ससन्दर्भ व्याख्यात।

अ) स्वाध्यायान्मा प्रमदः ।

4. अलङ्कारस्य लक्ष्यलक्षणसमन्वयं लिखत।

अ) अर्थान्तरन्यासः ।

5. लिङ्गविभक्तिवचनानि प्रत्यभिजानीत।

अ) जलमुक् आ) वाग्भ्याम् इ) मरुत्सु ई) वयम्।

6. श्लोकम् अमुम् भाषान्तरीकरणं कुरुत।

अ) यद्यपि बहुनाधीषे तथापि पठ पुत्र व्याकरणम्।

स्वजनः श्वजनो माभूत् सकलं शकलं सकृत् शकृत्॥

7. कविम् उद्दिश्य संक्षेपेण लिखत।

अ) महाकविः कालिदासः ।

8. अलङ्कारस्य लक्ष्यलक्षणसमन्वयं लिखत।

अ) दृष्टान्तः ।

DR. VIDYANAND ARYA
Associate Professor
Department of Sanskrit
B.A. & B.S. OU Hyderabad

S. Ramakrishna
PRINCIPAL
SRI RAMACHANDRA ARTS & SCIENCE COLLEGE
1107/A&S, TILAKNAGAR, HYD

विभाग-2 (Part-B)

सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः । सर्वे समानाङ्काः ।

(5x12=60)

(Answer All questions, All Questions carry equal marks)

9. द्वयोः श्लोकयोः प्रतिपदार्थं तात्पर्यं च लिखत।

A. मनोरथाय नाशंसे किं बाहो स्पन्दसे वृथा।

पूर्वावधीरितं श्रेयो दुःखं हि परिवर्तते ॥

B. आखण्डलसमो भर्ता जयंतप्रतिमः सुतः ।

आशीरन्या न ते योग्या पौलोमीसदृशी भव ॥

C. दिष्ट्या शकुन्तला साध्वी सदपत्यमिदं भवान्।

श्रद्धा वित्तं विधिश्चेति त्रितयं तत्समागतम् ॥

D. प्रवर्त्ततां प्रकृतिहिताय पार्थिवः

सरस्वती श्रुतिमहतां महीयताम्।

ममापि च क्षपयतु नीललोहितः

पुनर्भवं परिगतशक्तिरात्मभूः ॥

10. एकस्य निबन्धं लिखत।

(Write an essay on any one of the following)

अ) वैशम्पायनोक्तां कथां लिखत।

अथवा

आ) पाठ्यभागमनुसृत्य रामदासस्य कथां विवृणुत।

11. एकस्य निबन्धं लिखत।

अ) गुरुः शिष्यान् किम् अनुशास्ति।

अथवा

आ) 'ब्रह्मशक्तिर्गरीयसी' इति पाठ्यांशस्य सारांशं लिखत।

12. द्वयोः परिचयं लिखत।

अ) पाणिनिः आ) भरतमुनिः इ) माघः

ई) श्रीहर्षः ।

13. द्वौ शब्दौ सर्वासु विभक्तिषु सर्वेषु च वचनेषु लिखत।

अ) वाक्

आ) भवत्

इ) मनस्

ई) युष्मद्

18.

Ramadevi

PRINCIPAL
SCIENCE BLDG
MACHHRA 42155

DR. VIDYANAND ARYA
Associate Professor
Department of Sanskrit